

torvmaskiner kun egner sig for godt fortorvet brændtorvmateriale og da kan man likesaa godt kun tilberede stiktorv. Eltemaskinen er den mest primitive form for en torvmaskin og skal resultatet bli nogenlunde gunstig bør brændtorvmaterialet ikke være altfor daarlig og tørkeplassen bør helst være absolut jevn og tør fastmark. Forøvrig henvises til myrselskapets lille skrift: Bruk brændtorv i hus og hjem.

For at skaffe sig torv som brændsel ved sætre, hvor brændtorvmaterialet er av saapas god beskaffenhet, som det viser sig at være i Øier Statsalmenning blir det bekvemmet og billigst at stikke torven paa sædvanlig maate. Man bør da indføre nogen dages »torvaan« ved sætrene helst i løpet av juni maaned. Torven kan saa tørkes i krak og kuver i sommerens løp, hvorefter den bør opbevares i hus eller overdækket stak til bruk for næste aars brændselsforsyning.

TORV SOM BRÆNDESEL FOR DAMPSKIBE.

DE lokale dampskibsselskaper langs vor vidstrakte kyst har i disse tider hat vanskelig for at skaffe sig tilstrækkelig kul og for at kunne opretholde skibenes ruter har man maattet erstatte de manglende kul med indenlandsk brændsel, ved og torv, særlig det sidste. Helgelandske Dampskibsselskap har anlagt egen torvfabrik, mens Namdalens Dampskibsselskap, Møre Fylkes Dampskibsselskap og andre lokalruter paa Vestlandet og Sørlandet kjøper brændtorv, hvor den kan skaffes. Der har været anvendt saavel maskintorv som stiktorv og at dønne efter uttalelser som foreligger fra dampskibsselskapene er man gjennomgaende tilfreds med torvfyringen, som ogsaa har faldt billigere end utenlandsk kul.

En av ulemperne ved torvfyringen er den store plass torven optar i forhold til kul, men har dette enkelte steder været avhjulpet ved at indrette ruterne saaledes, at man anløper indlastningssteder for torv, naar bunkerne skal fylles.

MØRE FYLKE TORVFABRIKANTERS FORENING.

PAA møte i Molde 3. november av repræsentanter for torvfabriker i Søndmør og Romsdal stiftedes »Møre Fylke Torvfabrikanters Forening«, med den opgave at utbrede kjendskap til torvens anvendelse som brændsel og i det hele fremme torvindustriens interesser i fylket. Bl. a. blev det besluttet at faa opnævnt en komité, som skal fastsætte varmeværdien for de forskjellige torvfabrikkers produkter i forhold til andet brændsel. Komiteen skal bestaa av 3 medlemmer, hvorav for-

eningen, Møre Fylkes Dampskibsselskap og Molde Ingeniørforening hver vælger et.

Som foreningens formand valgtes P. Ratvik, næstformand ingeniør Con Mowinckel og tredje medlem av styret kjøpmand Ingebrigt P. Huse.

De foreningen tilsluttede brændtorvfabrikker mener næste aar at kunne producere brændtorv tilsvarende utenlandsk kul for en værdi av mindst 1 mill. kr.

DRIFTSKAPITAL TORVDRIFT.

EN industriel bedrift, der holdes igang aaret rundt og stadig kan bringe varer paa markedet har ikke saa vanskelig for at skaffe sig driftskapital. Helt anderledes forholder det sig med en sæsongforretning som torvdrift, der kun holdes igang nogen faa maaneder og er da meget avhengig av veirforholdene. Her er en av de store vanskeligheter der ikke ubetydelige driftskapital, som utkræves i de 3—4 driftsmaaneder, idet arbeidsomkostningerne maa utbetales længe forinden de færdige produkter kan bringes paa markedet.

Bankerne stiller sig ogsaa reserveret overfor at laane torvfabrikerne penger til driftskapital. Dette saameget mer som brændtorvdriften som en helhet betragtet hittil ikke har opvist økonomisk gunstige resultater.

I aaret 1917 kom de fleste nyanlæg ikke igang av mangel paa maskiner. I aaret 1918 var der mangel paa petroleum som drivkraft og selv om der allikevel produceres adskillig brændtorv blev den overveiende del herav ikke tør og indbjerget paa grund av det vedvarende regnveir utover eftersommeren og høsten. Dertil kom nedadgaende priser paa brændselsmarkedet og de økede arbeidsomkostninger, saaat brændtorv ikke kunde sælges med fordel her i landet, men blev tildels eksportert til utlandet. I aaret 1919 var de allerfleste brændtorvanlæg nedlagt. I aaret 1920 har anlæggene i stor utstrækning paany været idrift stimuleret av de opadgaende og nu kulminerte konjunkturer paa brændselsmarkedet.

For at skaffe sig driftsmidler og sikre sig avsætning, solgte mange av de større brændtorvfabrikker aarets paaregnede produktion paa forhaand for en forholdsvis lav pris og fik tildels forskudsbetaling. Senere økedes brændselspriserne en kort tid saaat enkelte torvfabrikker, som hadde heldige transportforholde og saaledes kunde bringe produktet paa markedet under høikonjunkturen, samt forøvrig var saaledes stillet, at de kunde spekulere i konjunkturstigningen, har tjent penger. Forøvrig har de allerfleste brændtorvfabrikker hat forholdsvis liten fortjeneste. Hertil har for en ikke ringe del medvirket at den sterke nedbør i løpet av sommeren bidrog til at en stor del av produktionen ikke blev indbjerget i tilstrækkelig tør tilstand.

Som bekjendt søkte Brændtorvfabrikanternes Forening ivaar Staten om at faa laant driftskapital for at kunne sætte torvdriften igang, men